

ruimte is voor een grote diversiteit aan soorten. Een aantal soorten gaat zo snel achteruit in Nederland dat deze niet kunnen wachten totdat deze nieuwe natuurgebieden gemaakt zijn. Daarvoor zijn nu maatregelen nodig, speciaal gericht op deze soorten. In het convenant zijn ongeveer 30 maatregelen opgenomen ter bescherming van tien bijzondere soorten:

De samenwerking die nu in Westerwolde vorm krijgt is uniek in Nederland. Nergens in Nederland bundelen zoveel verschillende organisaties zich om zoveel bedreigde soorten dagvlinders en libellen tegelijk te helpen. De bedoeling is dat deze maatregelen niet alleen voor de meest bedreigde soorten vruchten zullen afwerpen. Ook een groot aantal algemenere soorten kunnen profiteren van de verbeterde leefomstandigheden die hun geboden wordt.

Waarnemingen van Turkse libellen gezocht

Robert Ketelaar
De Vlinderstichting

Afgelopen jaren hebben enkele leden van de NVL veel tijd geïnvesteerd in de studie van de Turkse libellenfauna. Binnen enkele jaren zal dit moeten leiden tot een overzichtpublicatie met daarin informatie over verspreiding, vliegtijd, biotoopkeuze en een tabel tot de soorten.

In het kader van dit project is een databestand opgebouwd met daarin alle tot nu gepubliceerde waarnemingen aangevuld met een grote hoeveelheid ongepubliceerde waarnemingen. Deze laatste zijn vooral afkomstig van afgelopen jaren uitgevoerd veldwerk. De onderstaande kaart geeft de verspreiding van alle locaties waarvan wij nu waarnemingen tot onze beschikking hebben. Komend jaar wordt er veldwerk uitgevoerd in enkele slecht onderzochte regio's in Turkije.

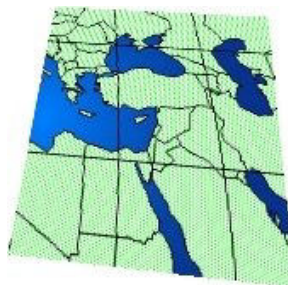
Wij hopen dat er enkele NVL-leden zijn die komende zomer hun vakantie in Turkije willen doorbrengen en ons op die manier willen helpen met het verzamelen van waarnemingen.

Turkije is een fantastisch en erg makkelijk vakantieland. Behalve een gastvrije cultuur en goed eten heeft Turkije ook erg fraaie natuur in de aanbieding. De libellenfauna heeft de Nederlander veel nieuws te bieden, toch is het grootste deel van de soorten met de Veldgids libellen (Bos

& Wasscher) te herkennen. Als je erover denkt om naar Turkije op vakantie te gaan kan je bij één van de ondergetekende informatie vragen. We kunnen je dan informatie leveren over geschikte locaties en over

herkenning van de soorten. Zelfs in het toeristische zuiden van Turkije komen libellensoorten voor waarvan er nog geen goede foto's beschikbaar zijn of waarvan nog niemand ooit huidjes heeft gevonden.

Het in de zomer van 2002 uitgevoerde veldwerk heeft veel leuke waarnemingen opgeleverd. Een drietal soorten (*Ischnura fountanaea*, *Brachythemis leucosticta* en *Sympetrum arenicolor*) werden voor tweede keer in Turkije aangetroffen. De laatste soort werd in 1887 voor het eerst van Turkije gemeld maar werd sindsdien nooit meer aangetroffen, toch moet de soort op meerdere plaatsen in de oostelijke helft van Turkije te vinden zijn. Een andere leuke vondst betrof

die van een populatie *Lindenia tetraphylla* langs de Eufraat door Arjan Kop. Van deze soort is slechts één andere Turkse populatie bekend (Lake Koycegiz). Marcel Wasscher verzamelde bij Erzurum een

Voor meer informatie over het project zie www.libellen.org/epallage

exemplaar van *Aeshna juncea* met opvallend veel geel op het borststuk. Uit centraal Azië zijn meerdere ondersoorten van *Aeshna juncea* beschreven. Mogelijk dat het exemplaar uit Erzurum betrekking heeft op één van deze ondersoorten. Daarnaast vond hij in het uiterste noordoosten een reeks mannetjes van *Coenagrion ponticum* die meer variatie vertoonden dan van deze soort bekend was. Naast deze vondsten van zeldzaamheden werden er ook veel nieuwe waarnemingen verzameld van 'gewonere' soorten zoals *Sympetrum pedemontanum*, *Hemianax epphipiger*. Tevens werd er weer materiaal verzameld van verschillende ondersoorten van *Calopteryx splendens* en *Cordulegaster insignis*. De verspreidingspatronen van de ondersoorten van deze soorten is nog steeds niet helemaal duidelijk, meer materiaal van deze soorten blijft dan ook gewenst.

Vincent Kalkman (kalkman@naturalis.nnm.nl /

023-5392820
Arjan Kop (koparjan@hotmail.com / 071-5176274)
Marcel Wasscher (marcel.hilair@12move.nl / 030-2517882)

